

UCHWAŁA Nr   /   / 2015
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia ..... 2015 r.

w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2016 rok.

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2015 r. poz.1392) oraz art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r. poz. 1118 z późn.zm.), Sejmik Województwa Opolskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2016 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Opolskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 2016 r.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 5a ust. 1 organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwala, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Roczny program współpracy uchwalany jest do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu.

Projekt Programu opracowany przez Zespół roboczy ds. opracowania projektu Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2016 rok zawiera treści wymagane ustawą oraz wpisujące się w Strategię Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku oraz założenia Programu Specjalnej Strefy Demograficznej w Województwie Opolskim.

Na podstawie Uchwały Nr 1061/2015 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 02 września 2015 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2016 rok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r. poz. 1118 z późn.zm.), niniejszy dokument w terminie od 03 września 2015 r. do 17 września 2015 r. został przedstawiony do konsultacji. W ramach tych konsultacji:

- 1 organizacja pozarządowa zgłosiła 4 uwagi, z których Zarząd Województwa Opolskiego uwzględnił 3 w następujących częściach dokumentu:

1. w Rozdziale II w ust. 2, pkt. 5 dodano słowa: „między innymi”,
2. w Rozdziale V w ust. 2 w pkt. 6 wykreślono słowa: „w uzasadnionych przypadkach”,
3. w Rozdziale VI w ust. 1 w Priorytecie I do wskaźnika 4 dodano słowa: „/liczba uzasadnionych opinii”.

- 1 organizacja pozarządowa przedstawiła opinię pozytywną i wyraziła chęć współpracy w formie pozafinansowej.

Ponadto, na podstawie art. 41a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r. poz. 1118 z późn.zm.) oraz § 5 ust. 1 pkt. 3 Uchwały Nr 3932/2013 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 23 lipca 2013 r. z późn.zm. w sprawie określenia organizacji i trybu działania Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego z późniejszymi zmianami, Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego Uchwałą Nr 32/2015 z dnia 12 października 2015 r. pozytywnie zaopiniowała projekt Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2016 rok.

projekt
Załącznik do Uchwały .....
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia ..... 2015 r.

**PROGRAMU WSPÓŁPRACY
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI
DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO
NA 2016 ROK**

„Dobrze "skrojony" i dopasowany do potrzeb program przypomina wygodne buty – nie uwiera, nie kurzy się w szafie, ale jest codziennie wykorzystywany i można z nim dojść naprawdę daleko. Taki program gwarantuje transparentność i efektywności współpracy – zgodnie z intencjami ustawodawcy. A sam proces jego tworzenia i konsultowania może stać się szansą na podniesienie standardów współpracy oraz zwiększenia zaangażowania przedstawicieli III sektora w tzw. dialog obywatelski”.

*Hanna Musiejkiwicz
pakt.com.org*

SPIS TREŚCI

Rozdział I.	Postanowienia ogólne	str.4
Rozdział II.	Cel główny i cele szczegółowe Programu	str.5
Rozdział III.	Zasady współpracy	str.5
Rozdział IV.	Zakres przedmiotowy	str.6
Rozdział V.	Formy współpracy	str.7
Rozdział VI.	Priorytetowe zadania publiczne i wskaźniki ich realizacji	str.8
Rozdział VII.	Okres realizacji Programu	str.14
Rozdział VIII.	Sposób realizacji Programu	str.14
Rozdział IX.	Wysokość środków przeznaczanych na realizację Programu	str.15
Rozdział X.	Sposób oceny realizacji Programu	str.16
Rozdział XI.	Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji	str.16
Rozdział XII.	Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych	str.17

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Ilekcioć w Programie jest mowa o:

- 1) **„ustawie”** – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r., poz. 1118 z późn.zm.),
- 2) **„Województwie”** – rozumie się przez to Województwo Opolskie,
- 3) **„Samorządzie”** - rozumie się przez to Samorząd Województwa Opolskiego,
- 4) **„Zarządzie”** – rozumie się przez to Zarząd Województwa Opolskiego,
- 5) **„Urzędzie”** – rozumie się przez to Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego,
- 6) **„komórkach Urzędu”** - rozumie się przez to departamenty oraz inne samodzielne komórki organizacyjne Urzędu, współpracujące z podmiotami Programu,
- 7) **„Programie”** – rozumie się przez to Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2016 rok,
- 8) **„podmiotach Programu”** – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ustawy,
- 9) **„Partnerach”** – rozumie się przez to strony, których dotyczy niniejszy program współpracy, czyli Samorząd Województwa Opolskiego oraz podmioty Programu,
- 10) **„dotacji”** – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 2 pkt. 1 ustawy,
- 11) **„konkursie”** – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy,
- 12) **„zasadach współpracy”** – rozumie się przez to zasady współpracy międzysektorowej wskazane w art.5 ust.3 ustawy,
- 13) **„politykach publicznych”** - rozumie się przez to programy i inne dokumenty strategiczne tworzone na poziomie regionalnym w celu rozwiązywania problemów mieszkańców Województwa oraz stwarzania sprzyjających warunków do wszechstronnego rozwoju społeczności i podnoszenia jakości życia jej członków,
- 14) **„integracja”** – rozumie się przez to w szczególności realizację wspólnych projektów, partnerstwo, wymianę wiedzy i doświadczeń,
- 15) **„reganting”** - rozumie się przez to przekazywanie dotacji na realizację zadań publicznych przez podmioty Programu w trybie otwartych konkursów ofert w szczególności innym podmiotom Programu.

Rozdział II

Cel główny i cele szczegółowe Programu

1. Cel główny Programu:

Wzmocnienie sektora pozarządowego w obszarze współpracy międzysektorowej na rzecz mieszkańców Województwa.

2. Cele szczegółowe Programu:

- 1) realizowanie zadań publicznych w sferze pożytku publicznego w oparciu o zasady współpracy, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania regionalnego centrum organizacji pozarządowych,
- 2) współtworzenie regionalnych polityk publicznych, w tym strategii i programów województwa,
- 3) wspieranie aktywizacji i integracji podmiotów Programu, w szczególności przy realizacji zadań publicznych w partnerstwie wewnątrzsektorowym,
- 4) wspieranie samoorganizacji społecznej i form samopomocy,
- 5) wzmocnienie sektora pozarządowego między innymi poprzez proces federalizacji,
- 6) doskonalenie systemu wymiany informacji między i wewnątrzsektorowej,
- 7) upowszechnianie, rozwijanie i promowanie wolontariatu,
- 8) promowanie podmiotów Programu i dobrych praktyk.

Rozdział III

Zasady współpracy

Współpraca Samorządu z podmiotami Programu budowana jest w oparciu o następujące zasady:

- 1) partnerstwa** – systematyczna i trwała współpraca z podmiotami Programu z wykorzystaniem dostępnych metod oraz środków, w ramach której Samorząd i podmioty Programu wspólnie planują, projektują, wdrażają oraz realizują określone działania i inicjatywy,
- 2) pomocniczości** (subsydiarności) - Samorząd wspiera realizację tych zadań publicznych, które nie mogą być skutecznie i samodzielnie realizowane przez podmioty Programu,
- 3) suwerenności stron** – Partnerzy respektują swoją niezależność, wspierają wzajemną działalność oraz umożliwiają realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie,
- 4) efektywności** - wymaga od Partnerów stałego podnoszenia potencjału do sprawnego realizowania zadań publicznych - powinny być one wykonywane w oparciu o reguły gospodarności, tworzenia maksymalnej wartości za określone nakłady i szanowania

publicznych zasobów. Partnerzy powinni brać pod uwagę: dobrą jakość i użyteczność proponowanych rozwiązań na rzecz realizacji określonego celu, gospodarność, umiejętność planowania, wykorzystanie wskaźników pomiaru efektywności lub ustalonych standardów świadczenia usług.

- 5) **jawności** - zakłada, że Partnerzy wzajemnie udostępniają sobie pełną i prawdziwą informację na temat obszarów swojego działania, które są istotne z punktu widzenia budowania wysokiej jakości partnerstwa.
- 6) **uczciwej konkurencji** - wskazuje, że wszystkie podmioty Programu mają dostęp do możliwości współpracy, bez jej intencjonalnego ograniczenia.

Rozdział IV

Zakres przedmiotowy

Współpraca Samorządu z podmiotami Programu dotyczy zadań określonych w art. 4 ustawy, w szczególności ustawowych zadań własnych Samorządu, w następujących obszarach:

- 1) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 2) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 3) ochrony i promocji zdrowia;
- 4) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 5) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 6) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 7) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 8) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 9) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
- 10) integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 11) ratownictwa i ochrony ludności;
- 12) turystyki i krajoznawstwa;
- 13) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 14) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 15) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 16) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych;
- 17) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
- 18) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwój kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- 19) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;

- 20) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 21) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 22) promocji i organizacji wolontariatu;
- 23) działalności na rzecz podmiotów Programu, w zakresie określonym w pkt 1-22.

Rozdział V

Formy współpracy

Współpraca Samorządu z podmiotami Programu realizowana będzie:

1. **w formie finansowej** poprzez:
  - 1) zlecenie podmiotom Programu realizacji zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie ich realizacji w ramach umów rocznych i/lub wieloletnich, w tym z wykorzystaniem formy finansowej w postaci regrantingu,
  - 2) udzielanie podmiotom Programu dotacji na finansowanie lub dofinansowanie wkładów własnych na realizację zadań publicznych,
  - 3) w zależności od sytuacji finansowej Samorządu umożliwienie udzielania podmiotom Programu pożyczek na realizację zadań publicznych, w tym na prefinansowanie środków europejskich,
  - 4) realizację projektów na rzecz podmiotów Programu, w tym w partnerstwie z nimi, finansowanych ze źródeł zewnętrznych;
  - 5) zawieranie umów partnerskich z podmiotami Programu w celu wspólnej realizacji zadań publicznych, w tym określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz.712 z późn.zm.);
  - 6) wsparcie podmiotów Programu ze środków pozabudżetowych;
2. **w formie pozafinansowej**, w szczególności poprzez:
  - 1) konsultowanie z podmiotami Programu projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej,
  - 2) wzajemne i wszechstronne informowanie się Partnerów o kierunkach planowanej i realizowanej działalności,
  - 3) tworzenie wspólnych zespołów i grup roboczych o charakterze doradczym i inicjatywnym,
  - 4) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej z podmiotami Programu na zasadach określonych w ustawie,
  - 5) zawieranie umów partnerskich z podmiotami Programu w celu wspólnej realizacji zadań publicznych, w tym określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz.712 z późn.zm.),
  - 6) promowanie działań podejmowanych przez Partnerów w sferze pożytku publicznego, w tym przekazywanie materiałów promocyjnych podmiotom Programu,
  - 7) organizowanie szkoleń, konferencji, warsztatów, seminariów, wyjazdów studyjnych, etc. dla podmiotów Programu,
  - 8) współorganizację przedsięwzięć z podmiotami Programu,
  - 9) pomoc w nawiązywaniu kontaktów i współpracy podmiotów Programu w skali

- regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej,
- 10) pomoc w pozyskiwaniu partnerów zagranicznych do realizacji międzynarodowych zadań w zakresie potrzeb zgłaszanych przez podmioty Programu,
  - 11) pomoc merytoryczną pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Samorządu,
  - 12) obejmowanie patronatem Marszałka Województwa Opolskiego inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu,
  - 13) nieodpłatne udostępnianie, w miarę możliwości, pomieszczeń lub sprzętu Urzędu.

Rozdział VI

Priorytetowe zadania publiczne i wskaźniki ich realizacji

Cel główny oraz cele szczegółowe Programu realizowane będą poprzez realizację następujących priorytetowych zadań publicznych:

1. Priorytet I: Tworzenie polityk publicznych (strategie, programy, plany, itp.) na poziomie regionalnym przez Samorząd Województwa Opolskiego we współpracy z podmiotami Programu poprzez:

- 1) opracowanie, opiniowanie projektów dokumentów (strategie, programy, plany, itp.),
- 2) utworzenie międzysektorowych zespołów roboczych opracowujących projekty dokumentów (strategie, programy, plany, itp.).

Wskaźniki:

1. liczba spotkań,
2. liczba opracowanych dokumentów,
3. liczba podmiotów biorących udział w procesie konsultacji,
4. liczba opinii powstałych w procesie konsultacji/liczba uwzględnionych opinii.

2. Priorytet II: Realizacja zadań publicznych przez podmioty Programu, w tym:

2a. Wspieranie aktywności społecznej dotyczącej polepszania jakości życia mieszkańców regionu w zakresie zdrowia, polityki społecznej oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez:

- 1) wspieranie działań w zakresie wzmocnienia świadomości prozdrowotnej mieszkańców Opolszczyzny,
- 2) realizację programów przeciwdziałających chorobom cywilizacyjnym, promowanie zdrowia psychicznego oraz zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych,
- 3) wspieranie działań i projektów dostosowujących systemy wsparcia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa między innymi poprzez promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu,
- 4) organizacja Forum regionalnego profilaktyki selektywnej i wskazującej,
- 5) „Spróbujmy razem” - organizacja i działanie doradczo-inicjatywnego pozarządowego forum zdrowia psychicznego i trzeźwości.

Wskaźniki:

1. liczba złożonych ofert,
2. liczba podmiotów Programu składających oferty,

3. liczba podmiotów Programu, które otrzymały dofinansowanie na realizację zadań,
4. liczba zadań realizowanych przez podmioty Programu,
5. liczba osób uczestniczących w realizowanych zadaniach,
6. wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań, w tym wkład własny podmiotów Programu.

Odpowiedzialny: Departament Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu, Pełnomocnik Zarządu ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnik Zarządu ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

2b. Poprawa poziomu życia osób, rodzin i środowisk wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez:

- 1) wsparcie osób, rodzin i środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz integracja i reintegracja zawodowa i społeczna osób wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym:
  - a) wspieranie działań w zakresie gromadzenia i rozdawnictwa żywności osobom i instytucjom funkcjonującym w systemie pomocy społecznej,
  - b) aktywizacja zawodowa i społeczna grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym organizacja imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym, kulturalnym oraz spotkań świątecznych.
- 2) wypoczynek dzieci i młodzieży, w tym dla dzieci Polaków zamieszkałych za granicą, w tym:
  - a) wsparcie socjalne wypoczynku dzieci i młodzieży z zagrożonych ubóstwem rodzin w formie stacjonarnej, półstacjonarnej i jednodniowych imprez o charakterze regionalnym, w tym wsparcie dzieci pochodzących ze środowisk wiejskich oraz organizacja warsztatów edukacyjnych dla dzieci Polaków zamieszkałych za granicą.

Wskaźniki:

1. wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej,
  2. liczba podmiotów Programu składających oferty,
  3. liczba zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez podmioty Programu,
  4. liczba podmiotów Programu, które otrzymały dofinansowanie na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej,
  5. liczba zorganizowanych imprez o charakterze regionalnym,
  6. liczba uczestników przedsięwzięć, w tym liczba dzieci i młodzieży.
- 3) rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych, w tym:
    - a) prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek;
    - b) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych - aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby,
    - c) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji,
    - d) prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie

- informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych,
- e) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie,
  - f) rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych; rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną; usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach,
  - g) organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez: doradztwo zawodowe; przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej; prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
  - h) zakup, szkolenie i utrzymanie w trakcie szkolenia psów przewodników dla osób niewidomych oraz osób z niepełnosprawnością ruchową,
  - i) organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy-przewodników,
  - j) organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach,
  - k) promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego,
  - l) prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji,
  - m) opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych: dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością; kierowanych do osób niepełnosprawnych - w tym publikowanych drukiem powiększonym, pismem Braille'a lub publikowanych w tekście łatwym do czytania.

Wskaźniki:

1. wysokość środków finansowych PFRON przeznaczonych na realizację projektów,
2. liczba złożonych ofert,
3. liczba i rodzaj zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych realizowanych przez podmioty Programu,
4. liczba podmiotów Programu, które otrzymały dotacje na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
5. liczba uczestników realizowanych zadań.

Odpowiedzialny: Departament Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu.

2c. Rozwój turystyki i krajoznawstwa poprzez:

- 1) działalność turystyczno – krajoznawczą w Województwie,
- 2) rozwój produktów turystycznych i systemu informacji turystycznej Województwa,
- 3) promowanie walorów turystycznych regionu,
- 4) ratownictwo i ochronę turystów w regionie.

Wskaźniki:

1. liczba podmiotów Programu składających oferty,
2. liczba złożonych ofert,

3. liczba zadań realizowanych przez podmioty Programu,
4. liczba inicjatyw turystyczno-krajoznawczych,
5. liczba inicjatyw promujących walory i markę turystyczną regionu,
6. liczba oznakowanych tras i obiektów turystycznych,
7. liczba inicjatyw związanych z ochroną turystów,
8. liczba certyfikowanych punktów informacji turystycznej.

Odpowiedzialny: Departament Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu.

2d. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej poprzez:

- 1) szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo oraz wspieranie szkolenia kadr sportowych,
- 2) wspieranie udziału w zawodach sportowych,
- 3) wspieranie szkolenia sportowego sekcji sportowych uczestniczących w Systemie Sportu Młodzieżowego,
- 4) organizację imprez sportowych,
- 5) upowszechnianie kultury fizycznej w różnych środowiskach i grupach społecznych.

Wskaźniki:

1. liczba podmiotów Programu biorących udział w konkursach,
2. liczba złożonych ofert,
3. liczba zadań realizowanych przez podmioty Programu,
4. liczba punktów zdobytych przez zawodników z Województwa w ramach Systemu Sportu Młodzieżowego,
5. liczba szkolonych osób,
6. liczba imprez i zawodów sportowych zorganizowanych w ramach upowszechniania kultury fizycznej.

Odpowiedzialny: Departament Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu.

2e. Wspieranie i upowszechnianie kultury i sztuki, w tym:

- 1) realizowanie inicjatyw mających na celu rozwijanie kompetencji kulturowych dzieci i młodzieży z Województwa,
- 2) promocja twórców związanych z województwem opolskim, realizujących projekty artystyczne na rzecz mieszkańców Opolszczyzny,
- 3) „Kultura dla rodziny”: organizacja festiwali, konkursów, przeglądów, spotkań, plenerów, warsztatów, wystaw artystycznych i innych imprez, o zasięgu co najmniej regionalnym, sprzyjających rozwojowi integracji społecznej,
- 4) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej oraz świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- 5) promocja i wspieranie kultury mniejszości narodowych i etnicznych.
- 6) wspieranie aktywizacji i integracji społecznej seniorów.

Wskaźniki:

1. liczba ofert złożonych przez podmioty Programu,
2. liczba podmiotów Programu, które zwróciły się do Województwa o wsparcie realizacji zadań publicznych,
3. liczba podmiotów Programu, które otrzymały dofinansowanie,
4. wysokość środków finansowych przekazanych podmiotom Programu na realizację zadań,
5. liczba zadań, które otrzymały dofinansowanie,
6. liczba przedsięwzięć o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym.

Odpowiedzialny: Departament Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu.

2f. Promowanie zasad właściwego postępowania z odpadami komunalnymi wśród

mieszkańców Województwa poprzez:

- 1) wprowadzanie zasad nowego systemu zbierania, odbierania i zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wśród mieszkańców Województwa, w tym:
  - a) edukacja ekologiczna i działania promocyjne w zakresie propagowania zasad nowego systemu zbierania, odbierania i zagospodarowania odpadów,
  - b) organizowanie kampanii informacyjno – edukacyjnej na rzecz podniesienia świadomości w zakresie potrzeby właściwego postępowania z odpadami w Województwie,
  - c) zorganizowanie konferencji, szkoleń i spotkań, zajęć warsztatowych podnoszących świadomość ekologiczną właściwego postępowania z odpadami.

Wskaźniki:

1. liczba osób objętych edukacją ekologiczną i działaniami promocyjnymi,
2. zorganizowanie kampanii informacyjno – edukacyjnej na rzecz podniesienia świadomości w zakresie potrzeby właściwego postępowania z odpadami w Województwie,
3. liczba i zasięg zorganizowanych konferencji, szkoleń i spotkań, zajęć warsztatowych podnoszących świadomość ekologiczną właściwego postępowania z odpadami.

Odpowiedzialny: Departament Ochrony Środowiska Urzędu.

2g. Wspieranie aktywności społecznej dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich i odnowy wsi poprzez:

- 1) wspieranie uczestników Programu Odnowy Wsi i organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich poprzez organizację spotkań, szkoleń, warsztatów i konferencji,
- 2) wsparcie przedsięwzięć promujących ideę odnowy wsi realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- 3) promocję i wyłanianie najlepszych wzorców działania na opolskich wsiach poprzez organizację konkursu „Piękna Wieś Opolska”,
- 4) promocję regionalnych produktów tradycyjnych.

Wskaźniki:

1. liczba uczestników Programu Odnowy Wsi,
2. liczba spotkań, warsztatów i szkoleń organizowanych dla uczestników Programu, sołectw i grup odnowy wsi,
3. liczba zorganizowanych przedsięwzięć promujących ideę odnowy wsi,
4. liczba sołectw i projektów zgłoszonych do konkursu „Piękna Wieś Opolska”,
5. liczba produktów wpisanych na listę produktów tradycyjnych,
6. liczba zorganizowanych przedsięwzięć promujących tradycyjne i regionalne produkty.

Odpowiedzialny: Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi Urzędu

3. Priorytet III: Wzmacnianie organizacyjne, infrastrukturalne i edukacyjne podmiotów Programu poprzez:

- 1) zlecenie realizacji zadania publicznego pod nazwą regionalne centrum organizacji pozarządowych (rcop),
- 2) stosowanie pozafinansowych form współpracy, określonych w rozdziale V niniejszego Programu.

Wskaźniki:

1. liczba podmiotów Programu obsługiwanych przez rcop,

2. liczba osób indywidualnych korzystających ze wsparcia rcop,
3. liczba partnerstw nawiązanych w ramach rcop,
4. liczba i rodzaj zrealizowanych pozafinansowych form współpracy.

Odpowiedzialne: komórki Urzędu

4. Priorytet IV: Utworzenie i funkcjonowanie międzysektorowego zespołu i tematycznych grup roboczych ds. współpracy i dialogu między Partnerami poprzez:

- 1) cykliczne (co najmniej 2 razy w każdym roku) spotkania międzysektorowego zespołu,
- 2) spotkania tematycznych grup roboczych (w miarę potrzeb),
- 3) aktualizacja zasad wymiany informacji pomiędzy Partnerami przez międzysektorowy zespół i/lub tematyczne grupy robocze i ich przedstawienie do wdrożenia,
- 4) aktualizacja jakościowych wskaźników realizacji zadań publicznych oraz oceny współpracy przez zespół i/lub tematyczne grupy robocze i ich przedstawienie do wdrożenia,
- 5) opracowanie propozycji rozwijania wolontariatu przez zespół i/lub tematyczne grupy robocze i ich przedstawienie do wdrożenia,
- 6) przeglądy wewnętrznych aktów prawnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego oraz procesów odnoszących się do współpracy między Partnerami przez zespół i/lub tematyczne grupy robocze i sformułowanie wniosków przeglądowych oraz przedstawianie propozycji modyfikacji i zmian do wdrożenia.

Wskaźniki:

1. liczba spotkań zespołu,
2. liczba spotkań tematycznych grup roboczych,
3. liczba i tematyka wypracowanych rozwiązań,
4. liczba i tematyka wdrożonych rozwiązań,
5. liczba opracowanych wskaźników realizacji zadań publicznych oraz oceny współpracy przez zespół i/lub tematyczne grupy robocze,
6. liczba wdrożonych jakościowych wskaźników realizacji zadań publicznych oraz oceny współpracy, wypracowanych przez zespół i/lub tematyczne grupy robocze.

Odpowiedzialne: komórki Urzędu

5. Priorytet V: Organizacja, promocja i koordynacja wolontariatu poprzez:

- 1) organizację przedsięwzięć (spotkań, szkoleń, działań doradczych, działań promocyjnych) na rzecz organizacji, promocji i koordynacji wolontariatu,
- 1) w zależności od możliwości finansowych i organizacyjnych Samorządu powołanie regionalnego centrum wolontariatu (np. przy realizacji zadania publicznego pod nazwą regionalne centrum organizacji pozarządowych),
- 2) stwarzanie możliwości komunikacji i wymiany doświadczeń między koordynatorami wolontariatu z terenu Województwa i spoza Województwa (ze szczególnym uwzględnieniem koordynatorów szkolnych klubów wolontariatu, centrów wolontariatu i koordynatorów podmiotów uprawnionych do korzystania ze świadczeń wolontariuszy).

Wskaźnik:

1. liczba spotkań, szkoleń, działań doradczych, działań promocyjnych, konsultacji dotyczących wolontariatu,
2. liczba zawartych umów wolontariackich w ramach zrealizowanych zadań publicznych,
3. liczba spotkań o charakterze promocyjnym i aktywizującym dla osób zaangażowanych w rozwój wolontariatu, koordynatorów i wolontariuszy.

Odpowiedzialne: komórki Urzędu, w szczególności Departament Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu

6. Priorytet VI: Promocja idei współpracy międzysektorowej, w tym Partnerów z sektorem naukowym, społecznym i gospodarczym poprzez:

- 1) włączanie mediów w proces wymiany informacji i promocję,
- 2) opracowywanie i rozpowszechnianie publikacji promujących ideę współpracy międzysektorowej,
- 3) organizacja spotkań międzysektorowych, w tym Partnerów z sektorem naukowym, społecznym i gospodarczym.

Wskaźniki:

1. liczba przedsięwzięć, w ramach których włączono media w proces wymiany informacji i promocję;
2. liczba opracowanych i rozpowszechnionych publikacji promujących ideę współpracy międzysektorowej,
3. liczba spotkań międzysektorowych.

Odpowiedzialne: komórki Urzędu.

Rozdział VII

Okres realizacji Programu

Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu realizowany jest od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Rozdział VIII

Sposób realizacji Programu

1. Program jest realizowany we współpracy z podmiotami Programu oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego przez:

- 1) Sejmik Województwa Opolskiego,
- 2) Zarząd Województwa Opolskiego,
- 3) komórki Urzędu, w tym komórkę ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi Urzędu,
- 4) Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu.

2. Program będzie realizowany w szczególności poprzez:

- 1) zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom Programu wraz z udzielaniem dotacji na

finansowanie lub dofinansowanie ich realizacji:

- a) w ramach otwartych konkursów ofert poprzez zawieranie umów rocznych i/lub wieloletnich, w tym z wykorzystaniem form finansowych w postaci regrantingu,
  - b) z pominięciem otwartych konkursów ofert w trybie art. 19a ustawy,
  - c) w trybach określonych w innych przepisach,
- 2) udzielanie podmiotom Programu dotacji na finansowanie lub dofinansowanie wkładów własnych na realizację zadań publicznych,
  - 3) w zależności od sytuacji finansowej Samorządu umożliwienie udzielania podmiotom Programu pożyczek na realizację zadań publicznych, w tym na prefinansowanie środków europejskich,
  - 4) realizację projektów na rzecz podmiotów Programu, w tym w partnerstwie z nimi, finansowanych ze źródeł zewnętrznych,
  - 5) zawieranie umów partnerskich z podmiotami Programu w celu wspólnej realizacji zadań publicznych, w tym określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz.712 z późn.zm.),
  - 6) realizację zadań publicznych w ramach umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej,
  - 7) konsultowanie z podmiotami Programu projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów,
  - 8) tworzenie wspólnych zespołów opiniodawczo-doradczych i grup roboczych,
  - 9) organizowanie konkursu „Opolskie Niezapominajki” promującego nagrodą Marszałka Województwa Opolskiego najlepsze organizacje pozarządowe Województwa,
  - 10) organizowanie konkursu „Społecznik Roku” promującego nagrodą Marszałka Województwa Opolskiego osoby działające na rzecz dobra wspólnego oraz postawy prospołeczne,
  - 11) organizowanie przedsięwzięć na rzecz podmiotów Programu, w tym Opolskich Targów Organizacji Pozarządowych,
  - 12) organizowanie i współorganizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwój podmiotów Programu oraz ich profesjonalizację,
  - 13) udział Samorządu Województwa Opolskiego w inicjatywach publicznych,
  - 14) współudział Samorządu Województwa Opolskiego w działaniach podejmowanych przez podmioty Programu,
  - 15) udzielanie pomocy merytorycznej podmiotom Programu przez pracowników Urzędu oraz pracowników Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu,
  - 16) nieodpłatne udostępnianie podmiotom Programu, w miarę możliwości, pomieszczeń lub sprzętu Urzędu,
  - 17) promowanie działalności podmiotów Programu, w tym przez obejmowanie patronatem Marszałka Województwa Opolskiego inicjatyw tych podmiotów.

Rozdział IX

Wysokość środków przeznaczanych na realizację Programu

Samorząd Województwa Opolskiego na realizację Programu w 2016 roku planuje przeznaczyć środki finansowe w wysokości co najmniej 2 100 000 zł.

Rozdział X

Sposób oceny realizacji Programu

1. Ocena realizacji Programu przeprowadzona będzie w następujący sposób:
  - 1) przekazanie komórce ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi Urzędu sprawozdań do dnia 10 lutego 2017 r.,
  - 2) przygotowanie sprawozdania z realizacji Programu zawierającego ocenę realizacji priorytetowych zadań publicznych w formie finansowej oraz pozafinansowej, w tym efektywność ich realizacji, przez komórki Urzędu oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu,
  - 3) realizowanie zewnętrznych badań dotyczących oceny jakościowych i ilościowych aspektów współpracy Partnerów (w miarę możliwości finansowych Województwa).
2. Zarząd przedłoży Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego sprawozdanie z realizacji Programu w 2016 r., celem zaopiniowania.
3. Zarząd do dnia 30 kwietnia 2017 r. przedłoży Sejmikowi Województwa Opolskiego sprawozdanie z realizacji Programu w 2016 r.
4. Zorganizowane zostanie spotkanie na temat realizacji Programu z udziałem Partnerów i przedstawicieli różnych środowisk, w szczególności ze środowisk naukowych.

Rozdział XI

Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji

Opracowanie projektu Programu oraz konsultacje przebiegały w następujących etapach:

- 1) przygotowanie projektu Programu przez powołany Zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego zespół roboczy ds. opracowania projektu Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi i Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2016 r., w skład którego weszli przedstawiciele komórek Urzędu oraz przedstawiciele Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego,
- 2) przyjęcie uchwałą Zarządu projektu Programu i skierowanie do konsultacji,
- 3) przeprowadzenie konsultacji projektu Programu z podmiotami Programu oraz środowiskiem naukowym,
- 4) sporządzenie przez komórkę ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi Urzędu zestawienia uwag i wniosków zgłoszonych podczas konsultacji,
- 5) dokonanie analizy uwag i wniosków zgłoszonych podczas konsultacji i przygotowanie dla Zarządu informacji na temat przeprowadzonych konsultacji,
- 6) zamieszczenie informacji na temat przeprowadzonych konsultacji na stronie internetowej Samorządu Województwa Opolskiego (www.opolskie.pl/organizacje_pozarządowe) oraz portalu internetowym (ngo.opolskie.pl),

- 7) przekazanie projektu Programu do zaopiniowania Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego,
- 8) rozpatrzenie przez Zarząd uwag i wniosków zgłoszonych podczas konsultacji oraz przez Radę Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego i podjęcie uchwały przyjmującej projekt uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2016 rok oraz skierowanie pod obrady Sejmiku Województwa Opolskiego.

Rozdział XII

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych

1. Tryb powoływania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert, zwanych dalej „komisjami konkursowymi”.

Zarząd każdorazowo po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych powołuje, w drodze uchwały, komisję konkursową w składzie do 10 osób z udziałem:

- 1) przedstawicieli Zarządu wskazanych z pracowników Urzędu i/lub pracowników Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu,
  - 2) przedstawicieli podmiotów Programu wyłonionych według trybu określonego w Programie Współpracy Samorządu województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na lata 2015-2020.
2. Zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach_ofert:
    - 1) pracami komisji kieruje przewodniczący lub wiceprzewodniczący komisji,
    - 2) komisja realizuje swoje działania jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa jej składu,
    - 3) komisja podejmuje decyzje w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów,
    - 4) w pracach komisji nie mogą brać udziału osoby, związane z podmiotami Programu wnioskującymi o dotacje, to jest takie, które są członkami, wolontariuszami, członkami władz tych podmiotów Programu,
    - 5) każdy członek komisji przed rozpoczęciem jej działalności, zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia w sprawie, o której mowa w pkt. 4,
    - 6) do zadań komisji konkursowej należy:
      - a) ocena ofert pod względem formalnym i merytorycznym z uwzględnieniem kryteriów określonych w treści ogłoszonego konkursu,
      - b) przygotowanie listy rankingowej,
      - c) przygotowanie propozycji rozdziału środków pomiędzy ofertami,
      - d) rekomendacja Zarządowi zaopiniowanych ofert,
    - 7) komisja rozpatruje oferty w terminie do 60 dni od ostatniego dnia składania ofert, z zachowaniem warunków określonych w art. 15 ustawy,
    - 8) za udział w posiedzeniach komisji jej członkom nie przysługuje wynagrodzenie i zwrot kosztów podróży,
    - 9) w sprawach nieuregulowanych w niniejszym punkcie stosuje się zapisy Regulaminu organizacji otwartych konkursów ofert na realizację zadań w sferze pożytku publicznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego oraz jednostkach organizacyjnych Samorządu Województwa Opolskiego.
  3. Komisja konkursowa może realizować swoje działania bez udziału osób wskazanych przez podmioty Programu w następujących przypadkach:

- a) żaden podmiot Programu nie wskaże osób do składu komisji konkursowej lub
- b) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej lub
- c) wszystkie osoby powołane w skład komisji konkursowej podlegają wyłączeniu na